

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

oponent práce

Autor/ka práce: Bc. Květa Horáčková

Studijní program: Teacher Education of Education for Upper Secondary Schools (N0114A300097)

Název práce: Zkvalitnění připravenosti žáků k Praktické maturitní zkoušce prostřednictvím doučování na vybrané střední odborné škole

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent/ka práce: PhDr. Vít Šťastný, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice, např.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium					
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

tuto strukturu.					
-----------------	--	--	--	--	--

Kritérium					
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

V diplomové práci „Zkvalitnění připravenosti žáků k Praktické maturitní zkoušce prostřednictvím doučování na vybrané střední odborné škole“ si autorka stanovila poměrně divergentní cíle, které z hlediska souladu mezi teoretickou a empirickou částí práce nejsou úplně v souladu. Prvním cílem je „popsat, jaké metody a formy výuky existují“, a ten se autorka snaží naplnit v teoretické části.

Teoretická část nicméně postrádá hloubku, jde z mého pohledu spíše o kompilaci textů s nepříliš velkým autorským přínosem a zejména s nízkou tematickou relevancí k samotné empirické části práce. Kapitola 1 popisující charakteristiku konkrétní školy (včetně např. profilu absolventa této školy), kde probíhá terénní šetření, do teoretické části dle mého názoru nepatří, měla by být zařazena až v empirické části práce. Intervencí v akčním výzkumu autorky je doučování žáků, ale o něm je v práci zmínka jen v jednom jediném odstavci. Není jasné, proč mu není věnována větší pozornost, když jde o gró práce. Zdroje jsou (až na jednu výjimku) pouze české proveniencí a většinou také staršího data.

Druhým cílem je „popsat úspěšnost dvou skupin žáků u Praktické maturitní zkoušky (jedna skupina využila nabídku dobrovolného doučování, druhá ji nevyužila) a ověřit, jaký přínos doučování spatřují sami žáci.“ Pro splnění tohoto cíle autorka realizovala akční výzkum, v němž zjišťovala, jak se liší výsledky dvou skupin žáků u praktické maturitní zkoušky – skupiny H1, v níž provedla intervenci, a skupiny H2, v níž intervence provedena nebyla. Autorka poměrně dobře popsala, jak maturitní zkouška probíhá a také zmapovala výchozí stav z hlediska rozdílů ve výsledcích mezi dvěma skupinami ve druhém pololetí 3. ročníku a pak ve 4. ročníku. Z hlediska designu výzkumu je sporný způsob vytvoření dvou skupin H1 a H2 (sebelekce žáků), který mohl zkreslit výsledky. Před intervencí se výsledky žáků v obou skupinách lišily – výsledky skupiny H1 byly už ve 3. ročníku lepší (61 bodů) než u skupiny H2 (47 bodů). Zdá se tedy, že na doučování (intervenci) chodili již od začátku žáci skupiny H1 s lepšími výsledky. Tyto odlišnosti mezi skupinami ale nejsou ve výsledcích výzkumu ani při jejich interpretaci nijak ošetřeny.

Není jasné složení žáků jednotlivých skupin H1 a H2 z hlediska např. pohlaví, prospěchu, motivace, postojů k učení či dalších charakteristik, které mohly mít na výsledky až už pozitivní, nebo negativní vliv. Z textu není jasné, ve kterém okamžiku došlo k rozřazení žáků do těchto dvou skupin (již ve 3. ročníku, nebo až ex post ve 4. ročníku?). Na s. 53 jsou uvedeny výsledky skupiny H1. Ta má ale 10 členů, jak je uvedeno na s. 41. Na stejné straně je také uvedeno, že samostatnou práci vykonávají ve skupině pěti žáků. Není tedy jasné, jak jsou výsledky skupiny H1 počítány. Jako průměr dvou pracovních skupin (každá o pěti žácích)? Nebo žáci pracovali v jedné skupině po 10 žácích? Nebo 5 žáků vypadlo z šetření? (později je uvedeno, že *odpověď hlasovou zprávou odeslalo všech 10 žáků, jejichž výsledky jsem porovnávala v rámci mé diplomové práce*, s. 63). Tyto nekonzistence je potřeba objasnit.

Za závažný nedostatek považuji nedostatečný popis intervence, tedy doučování, které autorka realizovala. O této intervenci se čtenář dozvídá pouze to, že „Doučování předmětu Technika obsluhy a služeb v rámci NPO na Hotelové škole se koná pravidelně každý týden po skončení vyučování, vždy v den, který si vyučující s žáky předem domluví. Tato forma pomoci žákům je zcela zdarma, dobrovolná a otevřená pro všechny žáky, kteří se připravují na maturitní či závěrečné zkoušku.“ (s. 38). Pro posouzení validity závěrů po efektivitě takového doučování ale čtenář potřebuje mnohem více informací, například jak dlouhá je vyučovací (doučovací)

jednotka; jak doučování probíhá (např. jaké metody výuky jsou využívány, jaké materiální didaktické pomůcky, v čem doučování se liší od výuky pro celou třídu apod.), jaká byla míra absencí jednotlivých žáků na těchto doučovacích lekcích (účast byla dle autorky dobrovolná), v jakém období intervence probíhala. Přínosná je část mapující subjektivní hodnocení realizovaného doučování ze strany žáků, která má i praktický význam jako zpětná vazba pro autorku a doučování, které realizovala.

Chybí autorčina reflexe limitací provedeného výzkumu.

Pozitivně hodnotím jazykovou úroveň práce, která je téměř bez chyb a překlepů.

Celkovou kvalitu práce považuji na hraně standardu, který je pro tento druh prací na naší fakultě vyžadován. Práci doporučuji k obhajobě, při které se ale autorka bude muset důkladně vyjádřit k výše uvedeným nedostatkům.

D. Otázky k obhajobě

- 1) Jaké jsou hlavní poznatky současného pedagogického výzkumu o efektivitě doučování? (např. za jakých podmínek je efektivní, jak se dá efektivní doučování charakterizovat, jaké indikátory lze použít pro měření efektivitě doučování)
- 2) Jak by se dal zlepšit design Vámi provedeného výzkumu tak, aby poskytl validní poznatky o efektivitě realizované intervence?

Předložená práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz ani Turnitin s jiným dokumentem.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 27. 12. 2023

Podpis